

N40-117
December-2014
B.A. Sem.-VI
CC-312 : Psychology
(Experimental Psychology-2)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 100

સૂચના : જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના પૂરા ગુણ દર્શાવે છે.

1. પરિવર્ત્ય એટલે શું ? પરિવર્ત્યના પ્રકારો ઉદાહરણ સહિત સમજાવો. **20**
અથવા
(a) પ્રયોગના પ્રકારો વર્ણવો.
(b) પ્રયોગ પદ્ધતિના લાભ કે ફાયદાઓ વર્ણવો.

2. સાહચર્ય એટલે શું ? સાહચર્યના નિયમો વિગતે સમજાવો. **20**
અથવા
(a) “શબ્દ-શબ્દ સાહચર્ય” ના પ્રકારો વર્ણવો.
(b) સાહચર્યના ચિકિત્સાત્મક અને નિદાનાત્મક ઉપયોગો સમજાવો.

3. શિક્ષણ એટલે શું ? શિક્ષણના પ્રકારો ઉદાહરણ સહિત સમજાવો. **20**
અથવા
(a) શિક્ષણ એટલે શું ? શિક્ષણનું માપન વર્ણવો.
(b) શિક્ષણના ચડતા વક્રની સમજૂતી આપો.

4. (a) સ્મરણ પ્રક્રિયાના તબક્કાઓ કે સોપાનો સમજાવો. **20**
(b) ટૂંકાગાળાની સ્મૃતિમાં સંકેતીકરણ સમજાવો.
અથવા
(a) ટૂંકાગાળાની અને લાંબાગાળાની સ્મૃતિ વચ્ચેનો તફાવત વર્ણવો.
(b) શીખનાર વ્યક્તિને લગતા ઘટકો વર્ણવો.

5. નીચેના વિધાનો સાચા છે કે ખોટા તે જણાવો :

- (1) પ્રયોગ એટલે કુદરતી પરિસ્થિતિમાં કરવામાં આવેલું નિરીક્ષણ
- (2) પરીવર્ત્યોના ઓછામાં ઓછા બે મુલ્યો હોય છે.
- (3) પ્રયોગમાં પરિસ્થિતિ ઉત્પન્ન કરી શકાય છે.
- (4) ડીએમેટોએ પરીવર્ત્યોના 11 પ્રકાર આપ્યા છે.
- (5) પ્રયોગમાં સ્વતંત્ર અને પ્રસ્તુત પરીવર્ત્ય વચ્ચે કાર્યકારણનો સંબંધ તપાસી શકાય છે.
- (6) મોર્ગને સાહચર્ય અંગેનો સૌપ્રથમ ખ્યાલ રજૂ કર્યો.
- (7) વિરોધના નિયમને સાહચર્યમાં મહત્ત્વનો ગણવામાં આવ્યો છે.
- (8) પોસ્ટમેન અને ઈગને સાહચર્ય પ્રયોગના 10 પ્રકાર પાડ્યા છે.
- (9) એરીસ્ટોટલ સાહચર્યના 6 પ્રકાર પાડ્યા છે.
- (10) યુંગે સૌપ્રથમ રોગના નિદાન અને સારવાર માટે સાહચર્યનો ઉપયોગ કર્યો હતો.
- (11) શિક્ષણની અસરો સાર્વત્રિક હોય છે.
- (12) શિક્ષણ એટલે કોઈ સ્થિતિ પ્રત્યે નિષ્ક્રિય પ્રતિક્રિયા
- (13) શિક્ષણના મુખ્ય 6 પ્રકાર છે.
- (14) સી.ટી. મોર્ગને સૌપ્રથમ અર્થહીન પદોની રચના કરી હતી.
- (15) વિધાયક રીતે ચડતા વક્રનો આકાર ગોળ હોય છે.
- (16) સ્મૃતિનું વિધાયક પાસું સ્મરણ કહેવાય.
- (17) તાત્કાલિક સ્મૃતિ 5 + 7 એકમો પુરતી મર્યાદિત હોય છે.
- (18) સામગ્રીની લંબાઈ જેમ વધુ તેમ વિસ્મરણ વધુ.
- (19) દ્રશ્ય સ્મૃતિનો સમયગાળો સૌથી ઓછો હોય છે.
- (20) સામગ્રીની સમાનતા વધુ તેમ વિસ્મરણ ઓછું

Seat No. : _____

N40-117
December-2014
B.A. Sem.-VI
CC-312 : Psychology
(Experimental Psychology-2)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 100

Instruction : The numbers on right side indicate full marks of the question.

1. What is variable ? Explain the types of variable with example. **20**

OR

- (a) Describe the types of Experiments.
- (b) Describe the advantages of Experimental method.

2. What is association ? Explain the Law of Association in detail. **20**

OR

- (a) Describe the types of “word-word” association.
- (b) Explain the clinical and diagnostic use of association.

3. What is learning ? Explain the types of learning with illustration. **20**

OR

- (a) What is learning ? Describe the measurement of learning.
- (b) Explain the rising curve of learning.

4. (a) Explain the stages of memory. **20**

- (b) Explain the coding in short term memory.

OR

- (a) Differences between short term and long term memory.
- (b) Factors related to learning person.

5. State whether the following statements are true or false :

20

- (1) Experiment means the observation done in natural settings.
 - (2) Variable has atleast two values.
 - (3) Situation can be produced in the experiment.
 - (4) Deamto has classified 11 types of variables.
 - (5) The cause – effect relationship between the independent and the relevant variable can be verified in the experiment.
 - (6) The concept of the association was first defined by Morgan.
 - (7) The law of contrast is considered important in association.
 - (8) Postman and Igan has stated 10 types of experiment of association.
 - (9) Aristotle has stated 6 types of association.
 - (10) Jung was the first to use association for the diagnosis and treatment of disease.
 - (11) The effects of education are universal.
 - (12) Education means inactive reaction to any situation.
 - (13) There are 6 main types of education.
 - (14) C.T. Morgan was the first to create nonsense verbs.
 - (15) The shape of the rising positive curve is round.
 - (16) Recollection is the positive aspect of memory.
 - (17) Immediate memory is limited to 5 + 7 units.
 - (18) More the length of material means more is forgotten.
 - (19) Visual memory lasts for minimum time period.
 - (20) The more similarity in the material, the less is forgotten.
-